

Van: Hilde Prins <hildeprins@hetnet.nl>

Verzonden: woensdag 28 oktober 2020 11:26

Onderwerp: FW: inspraak/advies programmabegroting tbv van het vergroenen van de stad

Beste raadsleden van de commissie bestuur,

Bijgevoegd zie u de inspraak notitie van het Platform groen en een schaduw begroting met bestaande projecten en wensen van het Platform voor het vergroenen en het verkrijgen van meer biodiversiteit in Haarlem

Deze kunnen we, Cris Brunner en Hilde Prins, als leden van het Platform groen vanavond toelichten. Dus stel ons vragen

Het Platform Groen geeft via beginspraak (on)gevraagd advies over de te maken beleidskeuzes en de uitvoering van het groenbeleid.

Dit betreft de inrichting en het beheer van oppervlakken van groen en water zoals bomen, natuurgebieden, gebouwde omgeving en andere voorzieningen die van belang zijn voor het leefgebied van de bewoners en de biodiversiteit van planten/dieren.

Samengevat:

Is het budget voor het personeel en de beschikbare ruimte in overeenstemming met de ambitie voor het groen?

1. Afgelopen jaren zijn budgetten niet besteed omdat er geen personeel voor werd beschikbaar gesteld.

Wilt u een groen coördinator aanstellen conform de stadsecoloog die de uitgaven voor groen kan verantwoorden?

2. Was er geen personeel dat binnen bouw- en herinrichtingsprojecten kon pleiten voor groen-behoud en extra groen.

Wilt u één van de huidige landschapsarchitecten verantwoordelijk maken voor de verantwoording van het beschikbaar houden en maken van ruimte voor groen bij projecten?

3. Waarom is er geen duidelijke afweging/kader op welke wijze de verdeling van het budget heeft plaats gevonden naar de stadsdelen of de beleidsvelden?

Wijkraden weten van geen afweging of kader!

4. Geen project informatie

Waarom is aan het gebiedsprogramma geen informatie toegevoegd?

a)het bedrag €,

b)het begrotingsnummer Bv GOB en

c)een [link](#) naar de toelichting en planning van het project op de website?

Nu is de controle op de uitgaven en het geleverd programma-product niet mogelijk.

In de Jaarrekening 2019 zijn container bedragen opgevoerd zodat het niet duidelijk werd, wat er in welke projecten is opgeleverd.

De indruk bestaat dat veel budget wordt besteed aan ingehuurde krachten en niet aan de uitvoering van werken

Hilde Prins

Lid Haarlemse Bomenwachters

<http://haarlemsebomenwachters.nl/>

Contactpersoon landelijke Bomenstichting

023-5323874

Meer en beter groen vereist personeel, ruimte en budget

Raad en college hebben in deze raadsperiode bij herhaling de ambitie uitgesproken om Haarlem groener en klimaatbestendiger te maken: meer groenoppervlak - met name in de versteende wijken en op bedrijventerreinen – maar ook meer bomen, meer aandacht voor biodiversiteit etc. Om de stad daadwerkelijk groener te krijgen zijn drie dingen nodig: personeel, ruimte en budget. Het Platform Groen constateert op alle drie punten essentiële gebreken zowel in de begroting als in de uitvoering daarvan.

Knelpunten

1. Er is **te weinig deskundig personeel om de ambitie voor groen waar te maken**.
Zelfs de openstaande vacatures zijn in de afgelopen periode niet ingevuld. Vanwege het gebrek aan ambtelijke capaciteit met een groene signatuur in de afgelopen jaren:
 - a. zijn beschikbare budgetten niet besteed;
 - b. ontbreken bouw-, herinrichtings- en onderhoudsprojecten de nodige aandacht voor groen-behoud en extra groen.
2. Het **ontbreekt aan fysieke ruimte voor groen**.
De afdeling die zich bezig houdt met de vormgeving van openbare ruimte en stedenbouw houdt onvoldoende rekening met de beleidsdoelstellingen van meer groen.
De toegezegde groenparagraaf met maatregelen en conclusies over natuur-inclusief bouwen en groenbalans wordt veel te vaak vergeten of slechts minimaal ingevuld.
3. Het **ontbreekt aan een duidelijk financieel kader** voor groen.
De krappe beschikbare financiële middelen vragen om een gezamenlijke prioritering en een slimme inzet van beschikbaar budget. Een duidelijk **financieel kader voor de gewenste en realistische investeringskosten** in het groen ontbreekt echter.
In de programmabegroting worden telkens wisselende projecten en budgetten genoemd, geregeld ook helemaal geen duidelijke doelstellingen en budgetten.
Daardoor is controle op de uitgaven en op het geleverd programma-product niet mogelijk.
In de bijlage noemen wij een aantal voorbeelden hoe onoverzichtelijk een en ander op dit moment is.

Verzoek aan raad

Op grond hiervan verzoekt Het Platform Groen de raad:

1. Er moet voldoende deskundig personeel beschikbaar komen om de groene ambities daadwerkelijk uit te kunnen voeren. Stel daarbij ook een groencoördinator aan conform de stadsecoloog.
2. Zorg ervoor dat de groene ambities integraal worden meegenomen in bouw- en herinrichtingsprojecten, in het bijzonder in de versteende wijken met te weinig groen. Geef aan wat dit fysiek voor de ruimte betekent.
Projecten zonder duidelijke groenparagraaf zijn niet meer aanvaardbaar.
3. Zorg voor een duidelijk financieel kader voor de groene ambities – zo SMART mogelijk geformuleerd. Neem in bouw- en herinrichtingsprojecten stelselmatig ook budgetruimte op voor groen.

Bijlage: Bloemlezing van problemen met begroting groen

- Beschikbare budgetten (zoals SOR 2019) zijn verdwenen. De uitgaven zijn niet verantwoord in de SOR jaarrekening 2019.
- De budgetten die zijn besproken in de visie strategie beheer en onderhoud voorjaar 2019 zijn verdwenen zoals de budgetten voor essen en populieren. Deze staan niet meer in het uitvoeringsprogramma.
- BBOR voert projecten uit zonder aan te geven uit welke budgetten dit komt. Hoeveel is daarvan beschikbaar voor groen?
- Projecten voor bv herinrichting openbare ruimte zijn in de afgelopen jaren vaak zonder budget voor groen begroot. Verbetering van groen was niet mogelijk of het ging ten koste van andere groenprojecten.
- Het is niet duidelijk op basis van welk criterium budget beschikbaar wordt gesteld voor beleidsvelden, projecten en stadsdelen?
- Nieuwe ambities zoals 'Cohorten' bomen worden voor alle stadsdelen opgevoerd, maar het is niet duidelijk met welk budget.
- In het uitvoeringsprogramma ontbreken *begrotingsnummers, bedragen en linken naar de inhoud van het projecten*. Op deze wijze is het niet duidelijk wat er gaat gebeuren en voor welk budget

Advies Platform Groen met instemming van:

Ton Belderok	+
Chris Brunner	+
Welna Buwalda	x
Harry Hobo	+
Hans Kerkhoff	x
Saskia Klitsie	+
Frits van der Ploeg	+
Hilde Prins	+
Ruthger Smit	+
Piet Veel	+
Thecla Wolfs	+
+ = instemming - = geen instemming x = geen mening/niet gereageerd	

Begroting 2021

Groenbudget

Onderhoud verzorgend en technisch DDO onderhoud exclusief levensduur verlengend onderhoud

Overeenkomst met Spaarnelanden is niet openbaar. (Zit vervangen einde levensduur groen in het contract of niet?)

• 2021 DDO budget van Spaarnelanden	€	6.300.000,00	
• 2021 Herplant 400-450 dode bomen x €2500,- met HIOR groeiplaatsen	€	1.000.000,00	
• 2021 Vervanging 20.000 m2 stedelijk groen	€	600.000,00	
Totaal Spaarnelanden	€	7.900.000,00	€ 7.900.000,00

Groot onderhoud groen en nieuwe aanleg

Op basis van projecten uit BBOR visie strategie beheer en onderhoud

• 2021 Kwaliteitsimpuls groeiplaatsen bomen levensduur verlengend	€	1.200.000,00	
• 2021 Vervanging 8000 m2 groenvoorzieningen lage kwaliteit/einde levensduur	€	250.000,00	
• 2021 Essentaksterfte 140 bomen vervangen	€	350.000,00	
• 2021 Schalkwijk 200 populieren en wilgen	€	488.000,00	
• 2022 GOB.87 Vergroening Amdamsebuurten C 30 jr einde levensduur	€	600.000,00	
• 2022 GOB.88 Groen in de Zuiderpolder C 30 jr einde levensduur	€	500.000,00	
	€		3.388.000,00

[Advies PG aanvulling Groenbudget \(tabblad: Gewenste Uitbreiding budget\)](#)

SOR projecten 2020-2040 programma 2019-11-16

1 2021 Ontbrekende schakels in de boomstructuur herstellen 60 extra bomen	inclusief - waar nodig - voorzien van boombunkers	€	150.000,00	
2 2021 Emmaplein stadspark (2019 voorbereiding € 60) + uitvoering €240.000,-		€	240.000,00	
3 2023-2025 Spaansevaartstraat/Transvaalstraat <u>vergroenen</u> :	Aantal m2 en bomen vervangen en extra = afhankelijk van het = ook duurzame stedelijke vernieuwing MJGP. (2019 Voorbereiding € 60) + uitvoering €240.000,-	€	300.000,00	
4 2021 Wilsonsplein vergroenen/ natuurlijke speelelementen.		€	240.000,00	
				€ 930.000,00

[Advies PG aanvulling Groenbudget \(tabblad: Gewenste Uitbreiding budget\)](#)

Projectenlijst uit overige gegevens zoals gebiedsprogramma MJGP

Het inzicht in de verdeling van projecten naar de groenarme wijken is onvoldoende. Het is onduidelijk hoe deze projecten zijn geprioriteerd binnen de begroting.

De m2 groen en de bomen bij herinrichting en groot onderhoud openbare ruimte zouden in het totale project moeten worden gebudgetteerd en meebegroet.

2020 <https://www.haarlem.nl/gebiedsprogramma/>

MJGP <https://www.haarlem.nl/meerijarenprogramma/>

[Uit Taakstelling participatie civiele projecten https://gemeentebestuur.haarlem.nl/Vergaderingen/Besluitenlijst-BenW/2020/08-september/10:00](https://gemeentebestuur.haarlem.nl/Vergaderingen/Besluitenlijst-BenW/2020/08-september/10:00)

• Oost 2016-2020 Hoofdbomenstructuur (incl. Waarderpolder) inventarisatie verbeterlocaties aantal bomen?	PM	€	-	
• Oost 2021 Kelderwindkade, vervangen 12 bomen (herstel na slechte aanleg bij bouwproject)		€	25.000,00	
• Oost 2022 Reinaldapark, ontwikkelen ecologische potentieellocatie	PM	€	-	
• Oost 2022 Leonard Springerlaan en Jan Sluyterlaan, vervangen circa 40 zieke essen en kastanje bomen		€	120.000,00	
Herinrichten Prins Bernhardlaan (10% projectbedrag)		€	330.000,00	

· Oost 2022 Reinaldapark, ontwikkelen ecologische potentielocatie	PM	€	-	
· Toevoegen Oost 15 populieren vervangen (15 in 2022) Richard Holkade / Gouwwetering kade		€	45.000,00	
· Oost 2021 groenprogramma	PM	€	-	
· Zuid-West 2022 Bloemveldlaan; gazon met bollen renoveren en 3 bomen vervangen	PM	€	-	
· Zuid -West Haarlemmerhout, Dreef herinrichting.?	PM	€	-	
· Zuid-West Ramplaanpad, verbreden watergang en aanleggen natuurvriendelijke oevers	PM	€	-	
· Zuid-West Julianastraat e.o., onderhoud groen, aantal ? slechte bomen vervangen. In de Mecklenburgstraat groeiplaats boom verbeteren,	PM	€	-	
· Zuid-West Raamsingel plantvak renoveren.	PM	€	-	
· Zuid-West Van Hogendorpstraat; 28 bomen vervangen. Nieuw plantvak creëren rondom bomen zijkant huisnr. 18, onder begroeiing in plantvakken (tegenover huisnr 31; 39; 47; 49 en 61-67) vervangen.	PM	€	-	
· Zuid-West 2021 Aan de Wagenweg thv huisnr 250 waarom? berken vervangen en thv Emauslaan 4 bomen vervangen.	PM	€	-	
· Zuid-West 2021 Julianastraat e.o., onderhoud groen vervanging	PM	€	-	
· Zuid-West 2021 Van Hogendorpstraat; vervangen bomen en renoveren plantvakken grootonderhoud	PM	€	-	
· Zuid-West Garenkokerskade; boom vervangen	PM	€	-	
· Zuid-West Jan van Galenstraat e.o., vervanging groen na riolering, verharding	PM	€	-	
· Noord, groot onderhoud groen Inventarisatie + uitvoeren	PM	€	-	
· Noord Kedoestraat onderdeel bomen na riolering vervanging	PM	€	-	
· Noord Schoterbos, herinrichting park, vervolgfase	PM	€	-	
· Schalkwijk Aarwinkelweg/Korenburgerweg, groot onderhoud m2 groen vervolg€	PM	€	-	
· Schalkwijk Bramelpad aanleg natuurvriendelijke oevers	PM	€	-	
· Schalkwijk Groenprogramma 2021	PM	€	-	
Reconstructie Nieuwe Groenmarkt (10% Groen)		€	86.500,00	
Herinrichting Houtplein (41 bomen extra x 3000)		€	125.000,00	
· Centrum 2021 Wijngaardtuin voorbereiding (+ 2023 uitvoering €240.000,-) (ivm ontwikkeling Jansweg 42-46) op kwaliteitsniveau brengen door uitvoeren		€	60.000,00	
			€	791.500,00
			€	2.242.000,00

Niet voor begroting 2021

SOR projecten overgekomen uit uitvoeringsprogramma 2019 *nog niet uitgevoerd*

SOR Hoofdbomenstructuur versterken 285.000,- (gemiddeld €2.500,- per boom = 114 bomen)

• 1.2. Vlaamseweg en Rollandslaan bomen vervangen in project	€	45.000,00	
• 1.3. Dreef-Fonteinlaan extra en te vervangen bomen	€	40.000,00	
• 100 extra bomen(tbv de 1700 extra) in de stad	€	250.000,00	
• 1.5. Tiny Forest Zuiderpolder extra bomen (2019 voorbereiding €2,500,-)	€	25.000,00	
			€ 360.000,00

PM: Projecten

De kosten voor m2 groenvoorzieningen en bomen omvormen en nieuw aanleggen in een (bouw/openbare ruimte)project moet een onderdeel van het projectbudget worden inclusief 3 jaar onderhoud (toezegging wethouder aan het PG). Daarna wordt het groen in beheer gegeven aan de gemeente en in onderhoud aan Spaarnelanden. Per project moet worden bijgehouden wat de groen balans is om duidelijk te krijgen hoeveel bomen en m2 extra wordt aangelegd of verdwijnen.

Verder:

Meer groen in de stad in samenwerking met de bewoners

1.6. Hof van Egmond grootonderhoud circa 100m2 groen, boomspiegels en nieuwe tegels	€	60.000,00	
1.7. Ruychaverstraat aanplant 5 kleine bomen	€	10.000,00	
1.8. Vergroenen van de stad met gevel- en parkeerplaatsengroen door bewoners subsidie	€	200.000,00	

groenarme wijken

uitvoering is aug 2020 gestart

1.9. Vergroenen Waarderpolder; restant?	€	125.000,00	
1.10. Aanleggen natuurvriendelijke overs Westelijk Tuinbouwgebied en Hekslootpolder in combinatie met uitbreiding van wandelpaden structuur.	€	175.000,00	
1.11. Vergroenen Parklaan eventueel i.c.m. behoefte studie nieuwe parkeergarages <i>(Schakel in het "Rondje Bolwerken" tussen Jansweg en OBS De Kring inclusief waterberging)</i>	€	60.000,00	
1.13. Opknappen vergroenen Voortingsplantsoen	€	325.000,00	
1.14. Watergangen en duikers procesopdracht gereed	€	300.000,00	
1.16. Bijdrage aan MJGP	€	300.000,00	
1.18. Schoteroog Entree verbeteren	€	175.000,00	
1.19. Zuiderhout aanpassen en boomwortels verwijderen voetpaden <i>Kosten voor een duurzame oplossing in een volgend jaar</i>	€	30.000,00	
3.33. Procesmanager Tiny Forest /miniparkje	€	15.000,00	
3.34. HIOR Centrum actualiseren Aantal m2 en bomen vervangen en extra = <i>afhankelijk van het ontwerp</i>	€	50.000,00	
5. Ambassadeur groen: Een ambassadeur groen zit tussen het beleid en de uitvoering in en zorgt ervoor dat alle kleine vergroeningskansen genomen (kunnen) worden.	€	50.000,00	
		€	1.875.000,00
			€ 12.218.000,00

welke projecten?

Projectenlijst uit overige gegevens zoals gebiedsprogramma MJGP

· Oost 2016-2020 Hoofdbomenstructuur (incl. Waarderpolder) inventarisatie verbeterlocaties aantal bomen?	PM €	-
· Oost 2021 Kelderwindkade, vervangen 12 bomen (herstel na slechte aanleg bij bouwproject)	€	25.000,00
· Oost 2022 Reinaldapark, ontwikkelen ecologische potentielocatie	PM €	-
· Oost 2022 Leonard Springerlaan en Jan Sluyterlaan, vervangen circa 40 zieke essen en kastanje bomen	€	120.000,00
Herinrichten Prins Bernhardlaan (10% projectbedrag)	€	330.000,00
· Oost 2022 Reinaldapark, ontwikkelen ecologische potentielocatie	PM €	-
· Toevoegen Oost 15 populieren vervangen (15 in 2022) Richard Holkade / Gouwwetering kade	€	45.000,00
· Oost 2021 groenprogramma	PM €	-
· Zuid-West 2022 Bloemveldlaan; gazon met bollen renoveren en 3 bomen vervangen	PM €	-
· Zuid -West Haarlemmerhout, Dreef herinrichting.?	PM €	-
· Zuid-West Ramplaanpad, verbreden watergang en aanleggen natuurvriendelijke oevers	PM €	-
· Zuid-West Julianastraat e.o., onderhoud groen, aantal ? slechte bomen vervangen. In de Mecklenburgstraat groeiplaats boom verbeteren,	PM €	-
· Zuid-West Raamsingel plantvak renoveren.	PM €	-
· Zuid-West Van Hogendorpstraat; 28 bomen vervangen. Nieuw plantvak creëren rondom bomen zijkant huisnr. 18, onder begroeiing in plantvakken (tegenover huisnr 31; 39; 47; 49 en 61-67) vervangen.	PM €	-
· Zuid-West 2021 Aan de Wagenweg thv huisnr 250 waarom? berken vervangen en thv Emauslaan 4 bomen vervangen.	PM €	-
· Zuid-West 2021 Julianastraat e.o., onderhoud groen vervanging	PM €	-
· Zuid-West 2021 Van Hogendorpstraat; vervangen bomen en renoveren plantvakken grootonderhoud	PM €	-
· Zuid-West Garenkokerskade; boom vervangen	PM €	-
· Zuid-West Jan van Galenstraat e.o., vervanging groen na riolering, verharding	PM €	-
· Noord, groot onderhoud groen Inventarisatie + uitvoeren	PM €	-
· Noord Kedoestraat onderdeel bomen na riolering vervanging	PM €	-
· Noord Schoterbos, herinrichting park, vervolgfase	PM €	-
· Schalkwijk Aarwinkelweg/Korenburgerweg, groot onderhoud m2 groen vervolg€	PM €	-
· Schalkwijk Bramelpad aanleg natuurvriendelijke oevers	PM €	-
· Schalkwijk Groenprogramma 2021	PM €	-
Reconstructie Nieuwe Groenmarkt (10% Groen)	€	86.500,00

Herinrichting Houtplein (41 bomen extra x 3000)	€	125.000,00	
· Centrum 2021 Wijngaardtuin voorbereiding (+ 2023 uitvoering €240.000,-) (ivm ontwikkeling Jansweg 42-46) op kwaliteitsniveau brengen door uitvoeren	€	60.000,00	
			€ 791.500,00

Platform Groen Voorstel PG toevoegen

- 2021 Vervanging 800 bomen einde levensduur
- 2021 Groendata actualiseren incl. geodata abonnement
- 2021 – 2026 jaarlijks Exoten bestrijding
- 2021- 2026 jaarlijks Eikenprocessierups bestrijden
- 2021-2026 jaarlijks iepen beheer (voorkomen en verwijderen) excl herplant
- 2021 en 2022 maken beheerplannen 2x €50.000,-
- 2021 Ecologische verbindingszone oost en west Projecten voorbereiden
- 2022-2026 + uitvoeren ecologische herinrichting jaarlijks
- 2021-2024 Bermen verschrallen tbv bloemrijke bermen jaarlijks
- 2021 Bolwerk/Kenapark uitvoeren laatste fase groot onderhoud uit 2017

€	1.280.000,00
€	30.000,00
€	300.000,00
€	100.000,00
€	150.000,00
€	50.000,00
€	50.000,00
€	200.000,00
€	200.000,00

PM

€ 2.360.000,00**Voorstel PG toevoegen**

- 5 2021 Nelson Mandela Park voorbereiding € 60 (+ 2022 uitvoering €240.000,-) (ivm ontwikkeling bakkerij VOMAR)
- 6 2021 Groot onderhoud HIOR halfverharding parken en ecologische gebieden
- 7 2021 en 2022 2x 500m2 in minipark leefbaarheid in de woonwijken
- 8 2021-2026 jaarlijks verharding omzetten in m2 groen voor verharding tbv klimaatadaptatie
- 9 500 Extra bomen (tbv de 1700 extra) en 500 bomen in 2022 in de stad *groenarme* wijken
- 10 hanging baskets en geranium piramides

€	60.000,00
€	400.000,00
€	50.000,00
€	50.000,00
€	1.500.000,00
€	30.000,00

€ 2.090.000,00

Personeelsbudget: Stads verhouding gebouwen: verharding: groen : water/divers = optimaal 30%:30%:30%:10%.

Extra personeelsbudget is nodig om bv. de werken te kunnen voorbereiden. Daar is budget is voor nodig. Nu wordt werk niet uitgevoerd en gaat budget weer naar de algemene middelen bij gebrek aan mensen.

Voorstel PG voor extra medewerkers om groen beter te kunnen verzorgen (vast of ingehuurd?)

- **1 Fte** voor de begeleiding en voorbereiding van stedenbouwkundige projecten
- **2 Fte** voor de begeleiding van de kwaliteitsimpulsen
- **1 Fte** voor de voorbereiding en begeleiding uitvoering eco-verbindingszones
- **0,5 Fte** voor de begeleiding van de bewonersverzoeken voor OR groen
- **0,5 Fte** Ambassadeur groen bewoners benaderen om privé te vergroenen
- **0,2 Fte** handhaving groen en herplantplicht

€	80.000,00
€	160.000,00
€	80.000,00
€	40.000,00
€	40.000,00
€	20.000,00

€ 420.000,00

Totaal

€ 4.870.000,00

Functie van Groen in grote steden

Groen in de stad heeft veel gunstige effecten. Uit verschillende (inter)nationale onderzoeken komt naar voren dat in **groene** buurten in de stad de:

Leefbaarheid van de omgeving (gezondheid) verbetert

- Volwassenen en kinderen meer bewegen, waardoor o.a. het overgewicht minder is
- Kinderen meer buiten te spelen, waardoor hun cognitieve, sociaal-emotionele en motorische ontwikkeling beter is. Kinderen zijn intelligenter.
- De fysieke en geestelijke gezondheid van mensen, door de rustgevende werking van groen, beter is
- Mensen in een groene omgeving zich beter voelen
- De bewoners de seizoenen meer beleven door uiterlijke verandering en geur van het groen

Recreatie en vrije tijd (welzijn) beter worden benut

- Er meer ruimte is om te wandelen en te fietsen dichtbij huis (minder mobiliteit)
- Er meer mogelijkheden zijn voor ontspanning en gezamenlijke activiteiten
- Er meer mogelijkheden zijn voor natuurbeleving en natuureducatie

Sociale cohesie en integratie groter is

- de bewoners, omdat er meer plekken zijn, elkaar meer ontmoeten en er mogelijkheden zijn voor gezamenlijke activiteiten
- De bewoners meer gedeelde identiteit en trots en zorg voor de buurt hebben.

Sociale veiligheid groter is

- De veiligheid groter is door meer gebruik van de straat en daardoor is er meer toezicht

Identiteit en oriëntatie beter is

- Mensen de weg beter vinden door de karakteristieke en herkenbare leefomgeving o.a. beleefbaarheid van grote bomen
- De esthetische waarde van een boom of haag als erfafscheiding wordt meer gewaardeerd en draagt bij aan de vormgeving van de ruimte.
- Oudere mensen bomen als een herkenbaar punt uit het verleden zien
- Mensen gedenkmonument (Juliana boom / millennium boom) zijn ijkpunten in hun leven zien

Samenstelling bevolking verbetert

- Bewoners van alle inkomens klassen willen graag wonen in aantrekkelijke groene buurten waardoor een gemêleerde bevolking ontstaat

Economie toeneemt

- Toeristen en recreatieondernemers meer mogelijkheden zien voor toeristische/recreatieve bedrijfsactiviteiten
- Ondernemers het groen een aantrekkelijke factor vinden voor bedrijfsvestigingen o.a. positief imago
- De verkoopwaarde van een huis stijgt. Onderzoek van de Vereniging Deltametropool toont aan dat een woning in het stedelijk groen 7 tot 11% meer waard is dan eenzelfde huis dat niet in het groen staat.
- Werknemers in een groene omgeving beter presteren.

Milieu verbetert

- de luchtkwaliteit beter is door het schoon filteren van de lucht o.a. fijnstof en CO2 reductie (circa 13,5ha bos compenseert 1 ton CO2 TU Delft)
- De geluidsbeleving en de geluidsoverlast door het drempel effect vermindert
- De wateroverlast voor de bewoners minder is door betere afvoer en opname boven en ondergronds
- de buffer opslag groter is door de groenvoorzieningen
- De windoverlast minder is door de schermwerking
- Het in de zomer koeler is door schaduwwerking en verdamping door bladeren

Ecologische waarden toenemen

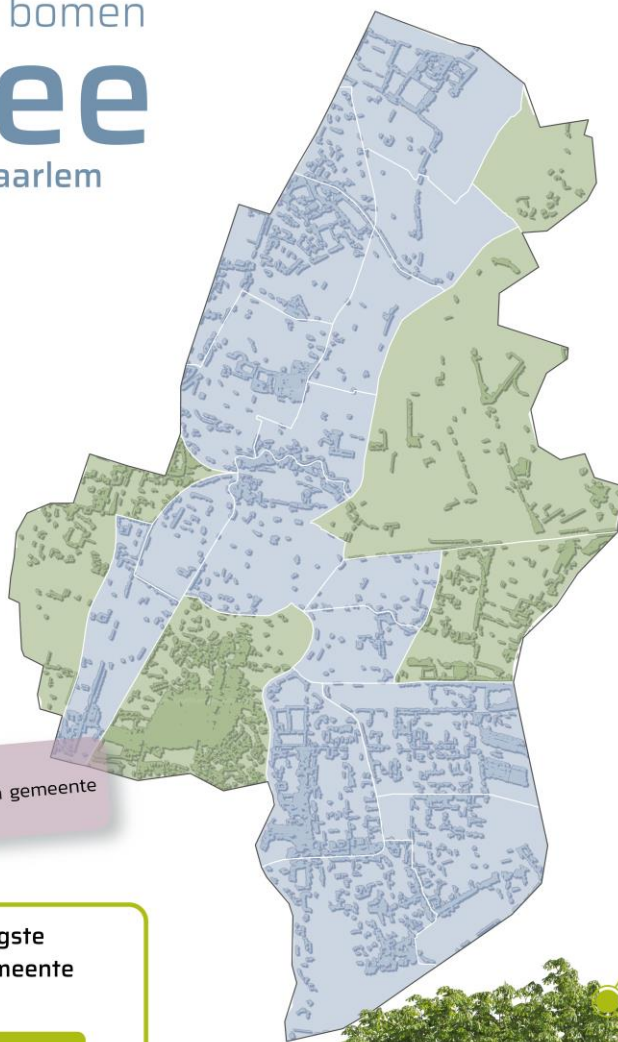
- De natuurwaarden groter zijn en sleutelrol hebben in de stedelijke ecologie. Biedt broed-, voedsel- en schuilplaats voor vogels, huisvesting aan insecten en leefomgeving voor diverse dieren en planten.
- Een bomenrij de verkeersweg is voor dieren bv vleermuizen, insecten en vlinders (migreerroutes).

Financiële baten groter zijn

- de jaarlijkse baten van groen in Haarlem in 2020 is €1.4191.000,-. berekend voor drie waarden van het groen.

<http://www.haarlemsebomenwachters.nl/> HP 2020-09-23

Baten van bomen i-Tree in gemeente Haarlem

Totaal jaarlijkse baten in gemeente Haarlem : € 1.491.000

Legenda

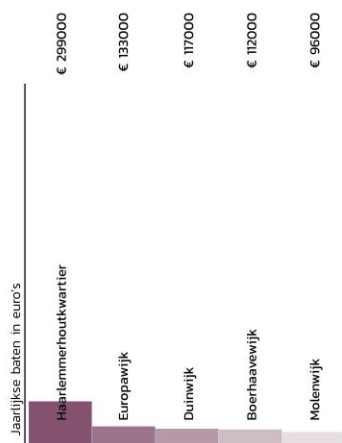
Binnen de gemeente wonen 27415 kinderen.
Boomkroon m² per kind op wijkniveau:

- 0 - 300
- 300 - 1000
- 1000 - 3000
- 3000 - 10.000
- > 10.000

Onderlegger: BomenMonitor

Top 5 wijken met hoogste jaarlijkse baten in gemeente Haarlem

De gemiddelde jaarlijkse baten per wijk zijn **€71.000**

Oppervlakte bomen
4.988.000 m²
31 m² per inwoner
Kroonoppervlak
16% van het totale oppervlak

Afvang vervuilende stoffen
28.000 kg

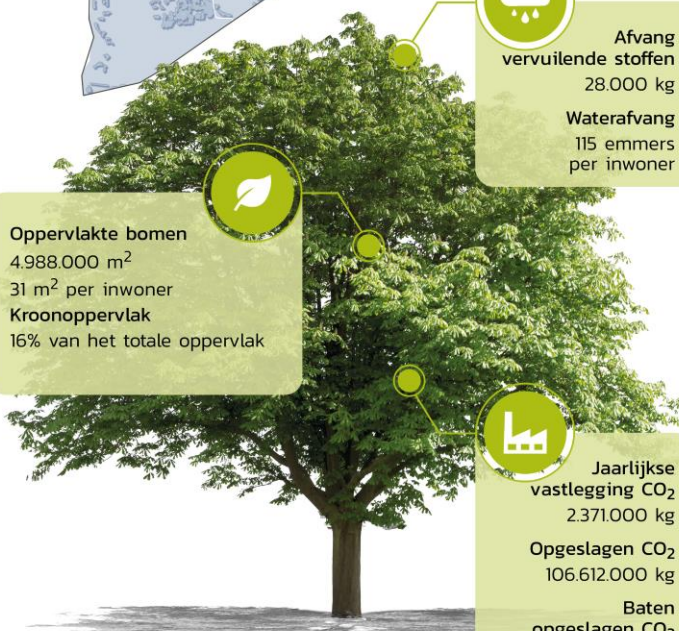
Waterafvang
115 emmers per inwoner

Jaarlijkse vastlegging CO₂
2.371.000 kg

Opgeslagen CO₂
106.612.000 kg

Baten opgeslagen CO₂
€ 37.741.000

Bomen en ander groen leveren ecosysteemdiensten

- Bomen (en ander stedelijk groen) leveren ecosysteemdiensten
- Opgedeeld in:
 - Regulerende diensten
 - Productiediensten
 - Culturele diensten
 - En diensten die andere zaken ondersteunen

Baten van bomen in de Lichtstad